

Raport

**Badania Losów Zawodowych Absolwentów
Akademia Wychowania Fizycznego w Krakowie
Wydział Wychowania Fizycznego i Sportu
Rocznik 2021**

Opracowała: mgr Maria Adamczyk

Kraków, 2023

Spis treści

WSTĘP	3
ANALIZA WYNIKÓW – Wydział Wychowania Fizycznego i Sport 2021	5
1. EFEKTY KSZTAŁCENIA	5
1.1. Czynniki decydujące o wyborze studiów na AWF w Krakowie	5
1.2. Ocena przydatności zdobytej wiedzy w ramach studiowanego kierunku na rynku pracy. 5	
1.3. Ukształtowanie krytycznych, opartych na wiedzy umiejętności społecznych	8
1.4. Rola praktyk zawodowych w rozwijaniu kompetencji zawodowych	9
1.5. Ocena programu kształcenia i sposobu prowadzenia zajęć	9
2.1. Aktualny status zawodowy, długość poszukiwania pracy po ukończeniu studiów ...	10
2.2. Wykonywana praca a ukończony kierunek studiów na AWF w Krakowie	11
3. SYSTEM MONITOROWANIA EKONOMICZNYCH LOSÓW ABSOLWENTÓW - ELA - 2021	12
4. PODSUMOWANIE	15

WSTĘP

Badania losów zawodowych absolwentów uznawane są za ważny czynnik procesu oceny i podwyższania jakości kształcenia oraz dostosowania oferty edukacyjnej do wymogów rynku pracy.

Dotychczasowe badania absolwentów wskazują, że poziom wykształcenia odgrywa decydującą rolę z punktu widzenia szans na rynku pracy, pozyskania pracy o wyższym statusie, a także zmniejszenia zagrożenia bezrobociem.

Dominujące znaczenie poziomu wykształcenia i posiadanych kwalifikacji, jako czynników wpływających na sytuację absolwentów na rynku pracy, wskazuje na istotną rolę uczelni w kształtowaniu szans rynkowych absolwentów. Od oferty programowej i jakości kształcenia uczelni zależą losy zawodowe jej absolwentów.

Od 2016 roku, gdy Ministerstwo Edukacji Narodowej uruchomiło system Ekonomicznych Losów Absolwentów (ELA), badania losów absolwentów nie są obowiązkowe, jednak Akademia Wychowania Fizycznego w Krakowie prowadzi „Badania Losów Absolwentów” po roku, trzech i pięciu latach od dnia ukończenia studiów.

Celem badania jest zebranie informacji o losach zawodowych absolwentów AWF w Krakowie, w tym Wydziału Wychowania Fizycznego i Sportu oraz opinii na temat zdobytej wiedzy, uzyskanych umiejętności, ich wykorzystania i przydatności w karierze zawodowej absolwentów oraz zakresów kompetencji, które z perspektywy i doświadczenia zawodowego absolwenta, powinny być rozwijane podczas studiów.

Badaniem objęci zostali absolwenci rocznika 2021 wszystkich kierunków i form kształcenia realizowanych na Wydziale Wychowania Fizycznego i Sportu.

W roku 2021 opracowano nowy wzór kwestionariusza ankiety, który po konsultacji z Pełnomocnikiem Rektora ds. Jakości Kształcenia diagnozuje:

W części I - Efekty Kształcenia osiągnięte przez absolwenta po ukończeniu studiów, czyli opinie na temat wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych:

1. Czynniki decydujące o wyborze studiów na AWF w Krakowie.
2. Ocena przydatności zdobytej wiedzy w ramach studiowanego kierunku na rynku pracy.
3. Ukształtowanie krytycznych, opartych na wiedzy umiejętności społecznych (odpowiedzialność w wykonywaniu zadań, umiejętność współpracy z innymi osobami).
4. Rola praktyk zawodowych w rozwijaniu kompetencji zawodowych.
5. Ocena programu kształcenia i sposobu prowadzenia zajęć.

W części II - Absolwent na rynku pracy ankieta diagnozuje:

1. Aktualny status zawodowy, długość poszukiwania pracy po ukończeniu studiów.
2. Związek wykonywanej pracy z ukończonym kierunkiem studiów na AWF Kraków.
3. Opinie, uwagi i sugestie, które nie zostały zawarte w ankiecie, a są związane z jej tematyką.

Absolwenci którzy wyrazili zgodę poprzez wypełnienie w Biurze Karier odpowiedniego Oświadczenia, na podstawie którego została utworzona baza danych absolwentów na udział w badaniu nt. „Badania Losów Zawodowych Absolwentów”, drogą e-mailową otrzymali zaproszenie do udziału w badaniu ankietowym, z prośbą o wypełnienie elektronicznego kwestionariusza ankiety, dostępnego pod adresem linku przesłanego w zaproszeniu.

W maju 2023 roku ankietę wysłano do 210 absolwentów **Wydziału Wychowania Fizycznego i Sportu**, którzy ukończyli studia w **2021 roku**. Jest to grupa studentów, która ze względu na czas pandemii COVID-19 - kształciła się zdalnie.

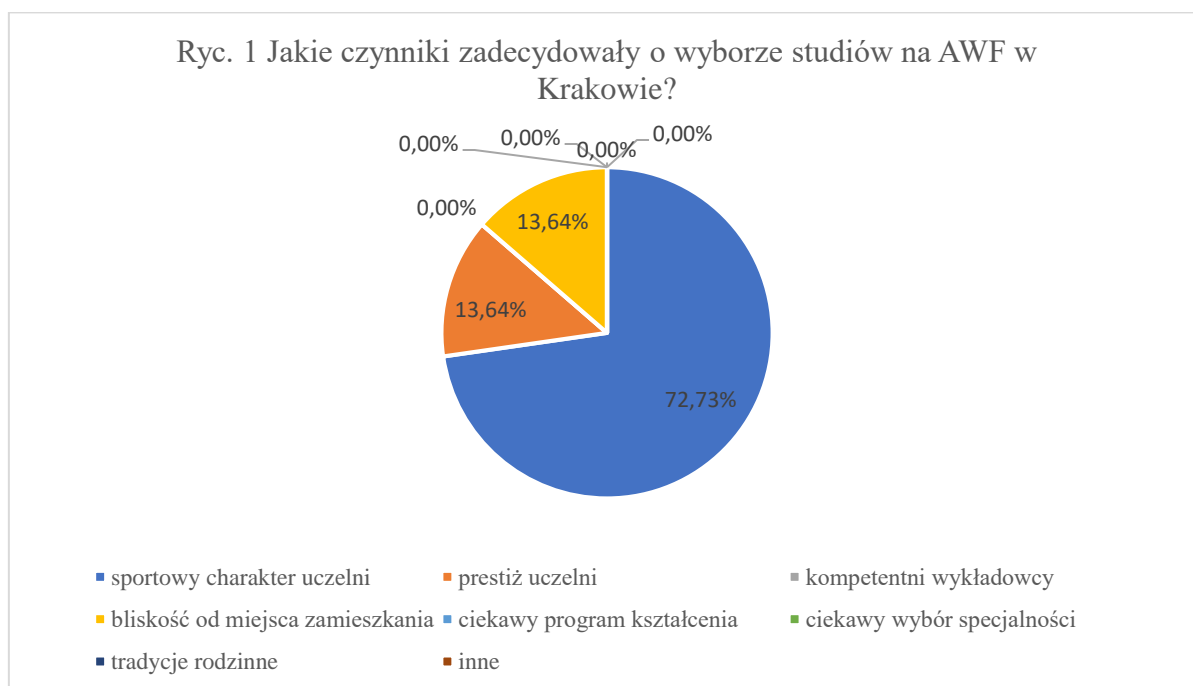
W badaniu wzięło udział 22 respondentów, co stanowi ok. 10% absolwentów Wydziału Wychowania Fizycznego i Sportu, w tym: 19 absolwentów kierunku Wychowanie Fizyczne, 1 absolwent kierunku Sport, 1 absolwent kierunku Kultura Fizyczna Osób Starszych oraz 1 absolwent kierunku Wychowanie Fizyczne w Służbach Mundurowych.

ANALIZA WYNIKÓW – Wydział Wychowania Fizycznego i Sport 2021

1. EFEKTY KSZTAŁCENIA

1.1. Czynniki decydujące o wyborze studiów na AWF w Krakowie

Motywami wyboru uczelni dla zdecydowanej większości absolwentów, którzy wzięli udział w badaniu, to przede wszystkim: sportowy charakter uczelni – ok.73%, prestiż uczelni oraz bliskość od miejsca zamieszkania - po ok. 14%.

1.2. Ocena przydatności zdobytej wiedzy w ramach studiowanego kierunku na rynku pracy.

Podobna struktura wypowiedzi dotyczy zadowolenia: ponad 86% absolwentów jest zadowolona z ukończonego kierunku studiów, uzasadniając:

„Jest to Kierunek studiów, który zawsze chciałam ukończyć, a AWF stał się najlepszym wyborem przez wzgląd na sportowy charakter uczelni i nastawienie na kształcenie wfistów”

„Obracając się od małego w środowisku sportowym mogłam poszerzyć wiedzę i świadomość w szerszym aspekcie postrzegania sportu, ciała, głowy”.

„Od dziecka tego chciałam.”

„Tak, jestem zadowolona z ukończonego kierunku. Przygotował mnie do pracy, którą aktualnie wykonuję (instruktor, praca z ludźmi, łatwiejsze nawiązywanie kontaktu z klientem)”

„Uzyskałam wykształcenie pedagogiczne”

„Dużo się nauczyłem, poznałem bardzo kompetentnych ludzi, którzy pozwolili mi się rozwinąć”

„Jestem zadowolony z powodu doświadczenia jakie pomogła mi nabyć uczelnia, wiedzy, którą mi dostarczyła oraz wielu niezapomnianych przeżyć i przyjaźni na całe życie.”

„Uważam, że poznałem niesamowitych ludzi, oraz wiedza, którą zdobyłem jest ogromna i pomaga mi w pracy”

„Dużo wartościowej wiedzy przekazywanej przez wykładowców. Miła atmosfera i ciekawe zajęcia, pomocni pracownicy. Jestem bardzo zadowolona z wyboru AWF w Krakowie.”

„Uzyskałem wiedzę wykonywaną w zawodzie jako trener.”

„Jestem zadowolona, ponieważ dzięki temu mogę zrealizować swoje marzenia, postawione cele i pracować w zawodzie, który lubię.”

„Kocham sport, więc był to dobry wybór.”

„Kierunek nauczył mnie wielu rzeczy praktycznych, dotyczących pracy z ludźmi i metod treningu”.

„W ogólnym rozrachunku jestem bardziej na plus więc jestem zadowolony.”

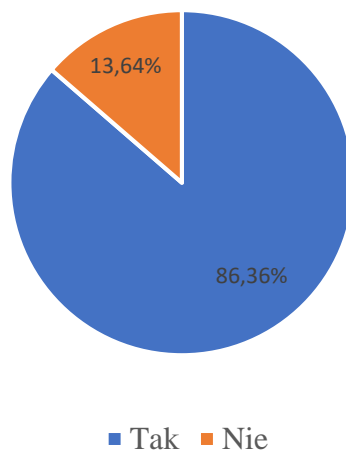
„Uczelnia spełniła moje oczekiwania odnośnie zajęć sportowych i obozów.”

„Świetnie się bawiłam, poznałam wspaniałych ludzi, miałam kontakt z różnymi rodzajami aktywności fizycznej”.

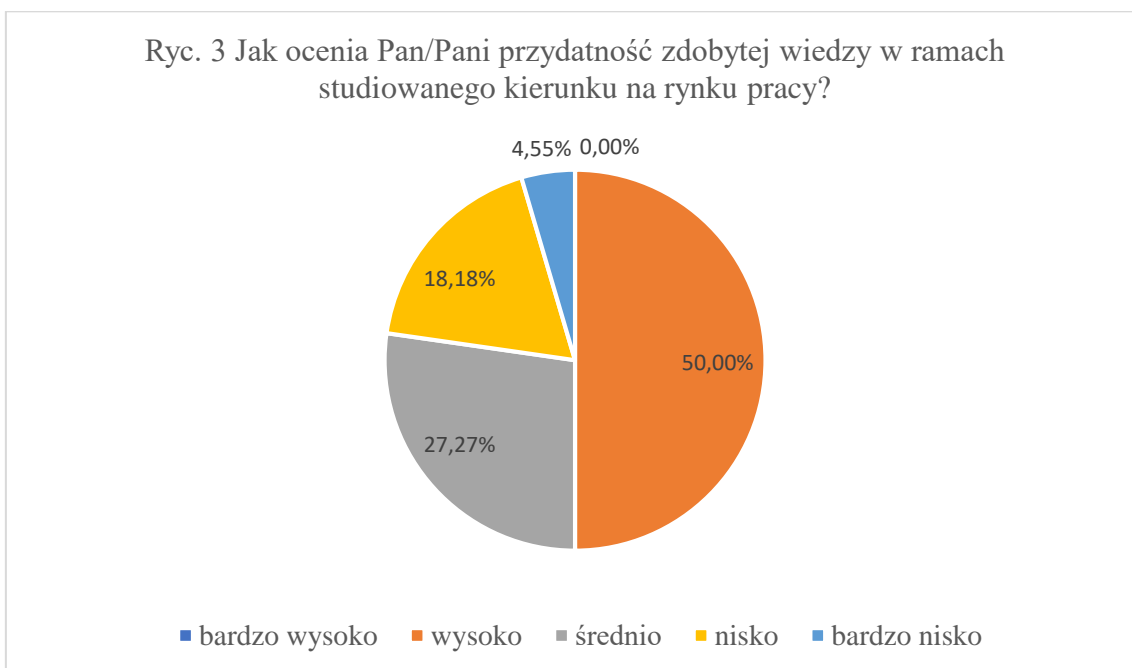
Brak możliwość realizacji tego samego kierunku na studiach 2 stopnia. Kierunek kultura fizyczna w służbach mundurowych nie jest przydatny w pracy w służbach mundurowych.”

„Za dużo teorii za mało praktyki”.

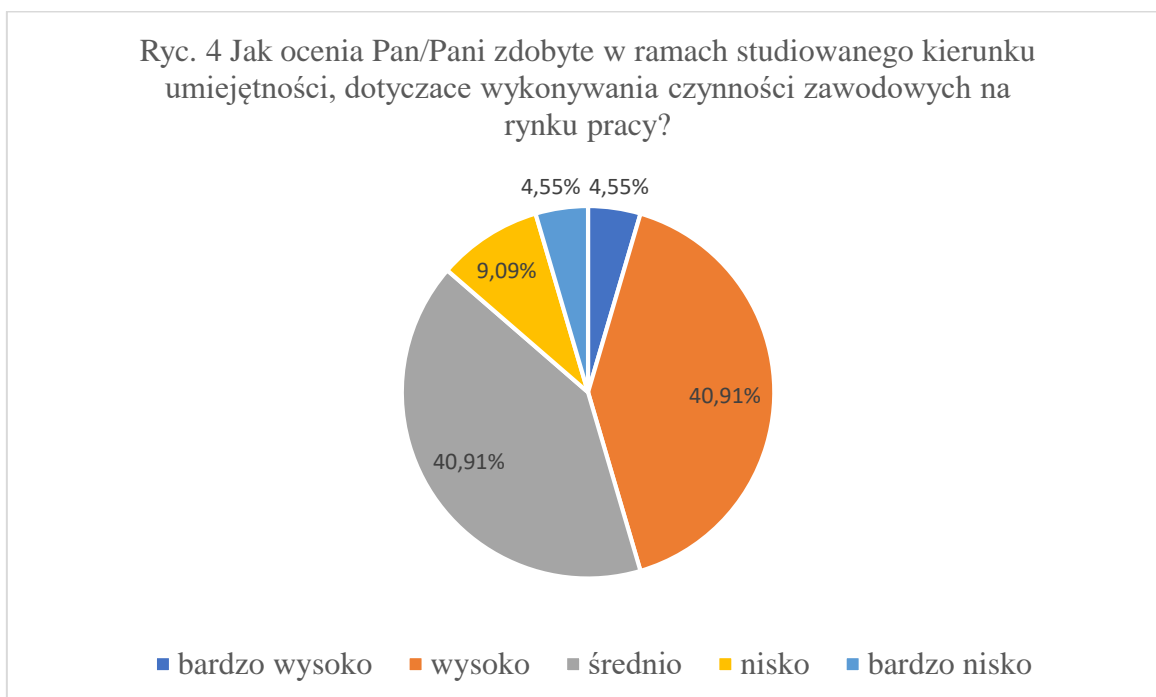
Ryc. 2 Czy jest Pan/Pani zadowolony/a z wyboru ukończonego kierunku studiów?

Połowa respondentów - 50% oceniła wysoko przydatność zdobytej **wiedzy** w ramach studiowanego kierunku na rynku pracy, natomiast ok. 27% - średnio, a pozostali absolwenci ocenili - nisko.

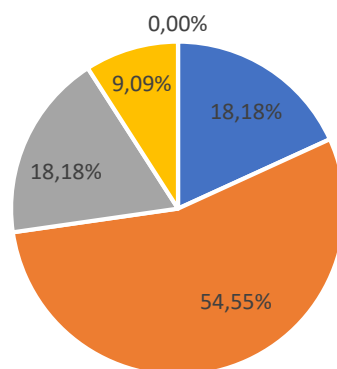
Jeżeli chodzi o ocenę zdobytych w ramach studiowanego kierunku **umiejętności**, dotyczących wykonywania czynności zawodowych na rynku pracy okazało się, iż: ponad 45% absolwentów oceniła je wysoko i bardzo wysoko, ok. 41% respondentów - średnio, a pozostali - nisko.

1.3. Ukształtowanie krytycznych, opartych na wiedzy umiejętności społecznych

Pytając absolwentów, czy studia pozwoliły im ukształtować krytyczne, oparte na wiedzy **umiejętności społeczne** (np. odpowiedzialność w wykonywaniu zadań, umiejętność współpracy z innymi osobami itp.): ok. 73% absolwentów oceniło wysoko lub bardzo wysoko, ok. 18% respondentów oceniło powyższą kategorię - na poziomie średnim, natomiast pozostali ok. 9% - nisko.

Ryc. 5 Czy studia pozwoliły Panu/Pani ukształtować krytyczne, oparte na wiedzy umiejętności społeczne (np. odpowiedzialność w wykonywaniu zadań, umiejętność współpracy z innymi osobami)?

■ bardzo wysoko ■ wysoko ■ średnio ■ nisko ■ bardzo nisko

„Uważam, że przez lata na AWF bardzo się rozwinęłam na wielu płaszczyznach, co umożliwia mi pracę i współpracę z innymi, opierając się o dostarczoną wiedzę i zdobywanie doświadczenie”.

„Wykładowcy przekazują dużo wartościowych treści, student tylko musi chcieć słuchać i współpracować oraz uczyć się.”

„Doświadczenie zdobyte w pracy realizowanej w trakcie studiów”.

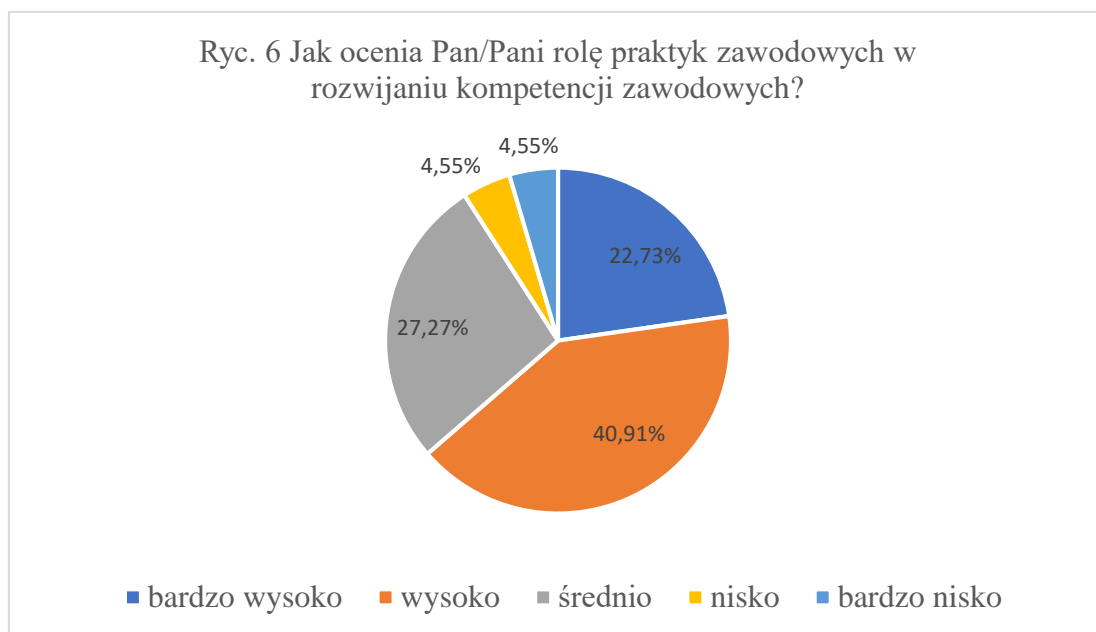
„Czasami mało przełożenia na rzeczy praktyczne które wykorzystywane by były w zawodzie. Może było to spowodowane pandemią.”

„Niestety, program studiów choć bogaty i odpowiedni nie do końca przygotował mnie do pracy.”

1.4. Rola praktyk zawodowych w rozwijaniu kompetencji zawodowych

Rolę praktyk zawodowych w rozwijaniu kompetencji zawodowych oceniono dobrze: ok. 23% respondentów oceniło praktyki bardzo wysoko, ponad 40% wysoko, natomiast ok. 27% absolwentów oceniło średnio i tylko po ok. 4,5% - nisko i bardzo nisko.

„Praktyki pozwalają utożsamić się z potencjalnym przyszłym zawodem.”

„Moje praktyki przypadły na okres pandemii covidowej. Prowadziłam zajęcia w szkole zdalnie. Bardzo ciekawe, potrzebne doświadczenie, ale nietypowe dla mojego kierunku studiów.”

„Teoria nigdy nie będzie praktyką, łatwo się mówi, gorzej z zajęciami praktycznymi z wykorzystaniem zdobytej teorii”. „Były średnie, mało z nich wyniosłem.”

1.5. Ocena programu kształcenia i sposobu prowadzenia zajęć

Pytając absolwentów, czy program kształcenia oraz metody nauczania spełniły ich oczekiwania, respondenci ocenili (Pytanie ze skalą od 1 do 5) - **Ocena 3,5**.

Poniżej tylko kilka komentarzy:

„Studiowałam na AWF oceniam go neutralnie, było w porządku”.

„Większość przedmiotów typowo po to by były, brak konkretów.”

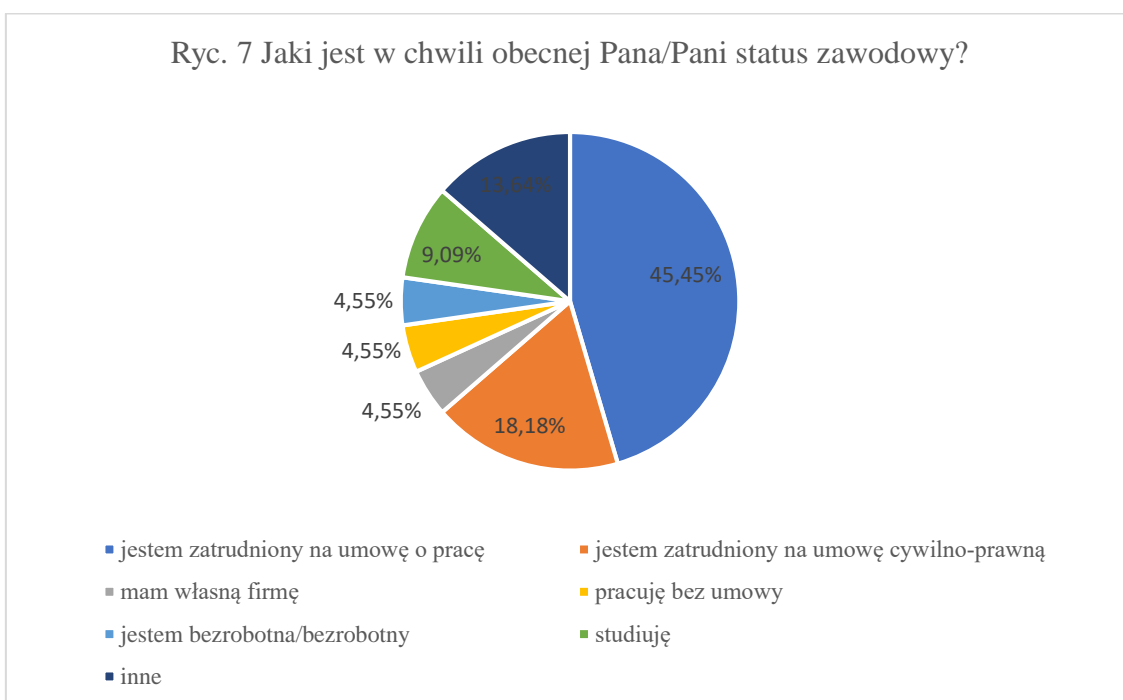
„Pandemia i zdalne nauczanie było najgorsze bo mało co z tego można było wyciągnąć.”

„Zajęcia prowadzone na poziomie, wiedza która powinna być zdobyta na studiach zdobyta pracą w zawodzie podczas studiów i podejmowania kursów z zakresu wychowania fizycznego i służb mundurowych”.

2. ABSOLWENT NA RYNKU PRACY

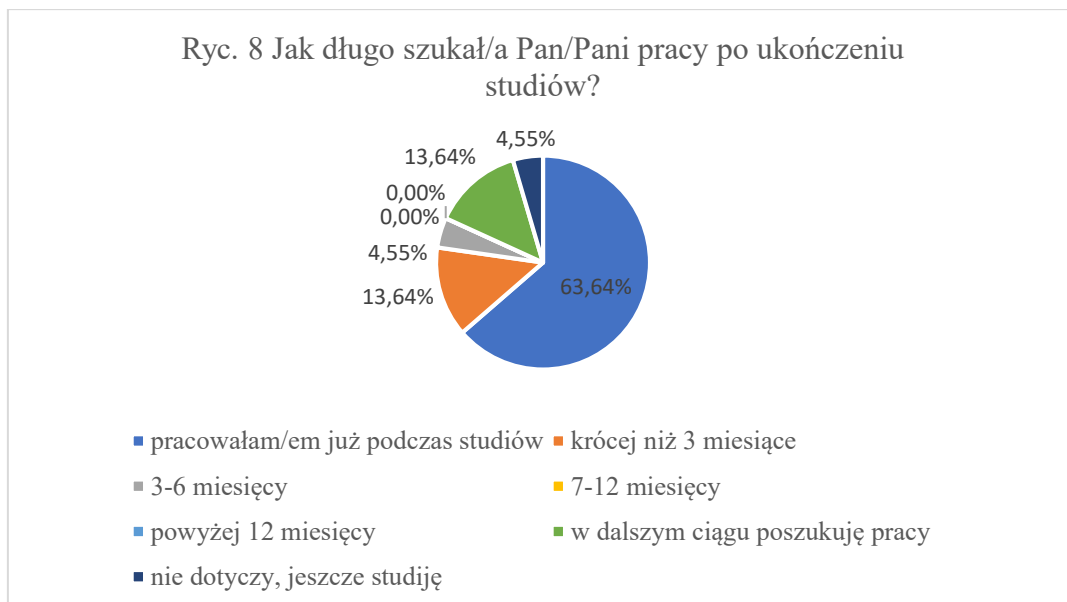
2.1. Aktualny status zawodowy, długość poszukiwania pracy po ukończeniu studiów

Wśród ankietowanych w chwili badania, zanotowano duże zróżnicowanie w statusie zawodowym. Absolwenci najczęściej pracują na umowę o pracę – ponad 45%, na umowę cywilno-prawną – ponad 18%, po ok. 4,5% respondentów prowadzi własne firmy, pracuje bez umowy, lub jest bezrobotna, natomiast jeszcze studiuje – ponad 9%.

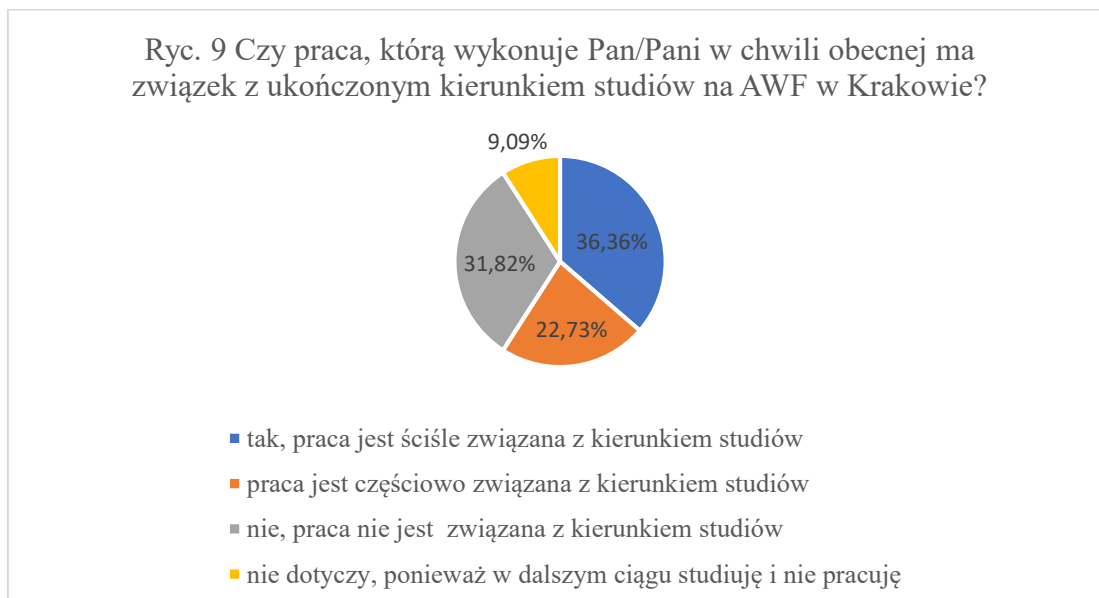
Osoby, które posiadały własną działalność gospodarczą, w 100% była ona zgodna z ukończonym kierunkiem studiów, a powodem założenia własnej firmy była możliwość łączenia pasji i działania.

Pytając respondentów o czas poszukiwania pracy po ukończeniu studiów, okazało się, że: ok. 64% absolwentów podjęło pracę podczas studiów i w dalszym ciągu pracuje, ok. 14% poszukiwało pracy krócej niż 3 miesiące, ok. 5% - od 3-6 miesięcy, natomiast ok. 14% respondentów w dalszym ciągu poszukuje pracy.

2.2. Wykonywana praca a ukończony kierunek studiów na AWF w Krakowie

Praca, którą wykonywali absolwenci w chwili badania: w przypadku ponad 36% respondentów miała związek z ukończonym kierunkiem studiów na AWF, w ok. 23% - praca była częściowo związana z kierunkiem studiów, w ok. 32% praca nie była związana z kierunkiem studiów. Jeśli praca nie ma związku z ukończonym kierunkiem studiów, to najczęściej powodem są zbyt niskie zarobki.

3. SYSTEM MONITOROWANIA EKONOMICZNYCH LOSÓW ABSOLWENTÓW - ELA - 2021

Jednym ze źródeł informacji, które może być wykorzystane w analizach programów studiów (zakładanych efektów kształcenia) jest „Ogólnopolski system monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych” - ELA.

Opracowując raport nt. *Badania Losów Zawodowych Absolwentów AWF*, wygenerowano dane, dotyczące absolwentów naszej Uczelni.

System monitorowania losów absolwentów ELA realizowany jest przez Ośrodek Przetwarzania Informacji Państwowy Instytut Badawczy na zlecenie Ministerstwa Edukacji i Nauki.

Źródłem informacji do badania są dane administracyjne pochodzące z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i systemu POL-on. ZUS dostarcza informacji o sytuacji zawodowej absolwentów tj.: zatrudnieniu, bezrobociu i wynagrodzeniach, natomiast system POL-on podaje informacje m.in. o wykształceniu absolwentów szkół wyższych.

Podmiotem analiz, które przeprowadzono na podstawie danych zgromadzonych w systemie ELA, były grupy absolwentów konkretnego kierunku studiów, którzy ukończyli studia na wybranym wydziale uczelni.

Dane, które zostały wygenerowane w systemie, a także możliwości ich analizy pod wieloma względami stanowią istotne uzupełnienie oficjalnej statystyki, dotyczącej rynku pracy i bezrobocia wśród absolwentów AWF.

Dane te są szczególnie pomocne dla młodych ludzi, którzy stoją przed wyborem studiów. Dzięki systemowi mogą oni podejmować bardziej świadome decyzje, rozwiązać wątpliwości czy zweryfikować schematy myślenia, które dotyczą pracy po danym kierunku.

Najnowsze dane Ekonomicznych Losów Absolwentów po raz kolejny potwierdzają, że niezależnie od daty ukończenia studiów, zarobki absolwentów w kolejnych latach po dyplomie rosną, a ich wzrost jest szybszy, niż średni wzrost płac w ich miejscach zamieszkania.

Z danych ELA wynika, że wysokość pensji w dużej mierze zależy od tego, czy przed rozpoczęciem studiów albo w ich trakcie student pracował. Jeżeli łączył pracę z nauką, jego zarobki są o wiele wyższe niż osób, które wchodzi na rynek bez żadnego doświadczenia zawodowego.

**Ogólnopolski system monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów
szkół wyższych
Akademia Wychowania Fizycznego w Krakowie – 2021**

	Liczba absolwentów kierunku, którzy uzyskali dyplom -1-	Czas poszukiwania pracy etatowej -2	Wynagrodzenie ogółem brutto -3-	Względny Wskaźnik Zarobków -4-	Bezrobocie -5-	Względny Wskaźnik Bezrobocia -6-
Wydział Wychowania Fizycznego i Sportu I stopnia/stacj. Wychowanie Fizyczne	161 os.	3,2 mies. Kierunki w dziedzinie nauk med. i nauk o zdrowiu 2,29 mies.	1804,60 zł 3915,55 zł	0,28 0,6	1,78 % 2,59 %	0,19 0,44
Wydział Wychowania Fizycznego i Sportu II stopnia/stacj. Wychowanie Fizyczne	132 os.	3,12 mies. Kierunki w dziedzinie nauk med. i nauk o zdrowiu 1,2 mies.	3283,63 zł 4685,40 zł	0,49 0,8	3,47 % 2,7 %	0,78 0,5
Wydział Wychowania Fizycznego i Sportu II stopnia/niestacj. Wychowanie Fizyczne	28 os.	1,22 mies. Kierunki w dziedzinie nauk med. i nauk o zdrowiu 1,2 mies.	3704,86 zł 4685,40 zł	0,64 0,8	11,61 % 2,7 %	1,54 0,5
Wydział Wychowania Fizycznego i Sportu I stopnia/stacj. Sport	27 os.	1,33 mies. Kierunki w dziedzinie nauk med. i nauk o zdrowiu 2,29 mies.	707,73 zł 3915,55 zł	0,15 0,66	4,32 % 2,59 %	1,02 0,44
Wydział Wychowania Fizycznego i Sportu I stopnia/stacj. Kultura Fizyczna Osób Starszych	14 os.	3,75 mies. Kierunki w dziedzinie nauk med. i nauk o zdrowiu 2,29 mies.	1575,14 zł 3915,55 zł	0,2 0,66	7,74 % 2,59 %	1,51 0,44
Wydział Wychowania Fizycznego i Sportu II stopnia/stacj. Kultura Fizyczna Osób Starszych	23 os.	3,9 mies. Kierunki w dziedzinie nauk med. i nauk o zdrowiu 1,29 mies.	2356,89 zł 4685,40 zł	0,37 0,8	11,96 % 2,7 %	1,86 0,5
Wydział Wychowania Fizycznego i Sportu I stopnia/stacj. Wychowanie Fizyczne w Służbach Mundurowych	39 os.	3,5 mies. Kierunki w dziedzinie nauk med. i nauk o zdrowiu 2,29 mies.	924,75 zł 3915,55 zł	0,13 0,66	0,64 % 2,59 %	0,09 0,44

1. Liczba absolwentów kierunku, którzy uzyskali dyplom

2. Czas poszukiwania pracy etatowej

Czas, który przeciętny absolwent, zatrudniony na etacie, potrzebował do znalezienia pracy etatowej.

3. Wynagrodzenie ogółem brutto

Mediana średnich miesięcznych zarobków ze wszystkich źródeł w pierwszym roku po dyplomie. Mediana to wartość, która dzieli absolwentów na dwie części. Połowa z nich zarabia więcej niż wynosi mediana, a połowa uzyskuje zarobki mniejsze, niż mediana.

4. Względny Wskaźnik Zarobków

Wynagrodzenie absolwenta ze wszystkich źródeł w pierwszym roku po dyplomie w stosunku do średnich zarobków w jego miejscu zamieszkania. Im większa wartość tym lepiej. Wartości powyżej 1 oznaczają, że przeciętnie absolwenci zarabiają powyżej średniej wynagrodzeń w swoich miejscach zamieszkania. Natomiast wartości poniżej 1 oznaczają, że przeciętnie absolwenci zarabiają poniżej średniej wynagrodzeń w swoich miejscach zamieszkania.

5. Bezrobocie

Procent czasu, w którym przeciętny absolwent był bezrobotny w pierwszym roku po dyplomie. 100% oznacza 1 rok.

6. Względny Wskaźnik Bezrobocia

Bezrobocie absolwentów w pierwszym roku po dyplomie w stosunku do stopy bezrobocia w ich miejscu zamieszkania. Im mniejsza wartość tym lepiej. Wartości poniżej 1 oznaczają, że przeciętnie bezrobocie wśród absolwentów jest niższe niż stopa bezrobocia w ich miejscu zamieszkania. Natomiast wartości powyżej 1 oznaczają, że przeciętnie bezrobocie wśród absolwentów jest wyższe niż stopa bezrobocia w ich miejscu zamieszkania.

4. PODSUMOWANIE

W maju 2023 roku ankietę wysłano do 210 absolwentów Wydziału Wychowania Fizycznego i Sportu Akademii Wychowania Fizycznego w Krakowie, którzy ukończyli studia w 2021 roku. W badaniu wzięło udział 22 respondentów, co stanowi ok. 10% absolwentów Wydziału Wychowania Fizycznego i Sportu, w tym: 19 absolwentów kierunku Wychowanie Fizyczne, 1 absolwent kierunku Sport, 1 absolwent kierunku Kultura Fizyczna Osób Starszych oraz 1 absolwent kierunku Wychowanie Fizyczne w Służbach Mundurowych.

Motywami wyboru uczelni dla zdecydowanej większości absolwentów, którzy wzięli udział w badaniu, to przede wszystkim: sportowy charakter uczelni – ok.73%, prestiż uczelni oraz bliskość od miejsca zamieszkania - po ok. 14%.

Ponad 86% absolwentów jest zadowolona z ukończonego kierunku studiów.

Połowa respondentów oceniła wysoko przydatność zdobytej wiedzy w ramach studiowanego kierunku na rynku pracy, natomiast ok. 27% - średnio, a pozostali absolwenci ocenili - nisko. Oceniając zdobyte w ramach studiowanego kierunku umiejętności, dotyczące wykonywania czynności zawodowych na rynku pracy okazało się, iż: ponad 45% absolwentów oceniła je wysoko i bardzo wysoko, ok. 41% respondentów - średnio, a pozostali - nisko.

Natomiast rolę praktyk zawodowych w rozwijaniu kompetencji zawodowych zaopiniowano dobrze: ok. 23% respondentów oceniło praktyki bardzo wysoko, ponad 40% wysoko, ok. 27% absolwentów oceniło średnio i tylko po ok. 4,5% - nisko i bardzo nisko.

Wśród osób ankietowanych w chwili badania, zanotowano duże zróżnicowanie w statusie zawodowym. Absolwenci najczęściej pracują na umowę o pracę – ponad 45%, na umowę cywilno-prawną – ponad 18%, po ok. 4,5% respondentów prowadzi własne firmy, pracuje bez umowy, lub jest bezrobotna, natomiast ponad 9% - jeszcze studiuje.

Osoby, które posiadały własną działalność gospodarczą - w 100% była ona zgodna z ukończonym kierunkiem studiów.

Pytając respondentów o czas poszukiwania pracy po ukończeniu studiów, okazało się, że: ok. 64% absolwentów podjęło pracę podczas studiów i w dalszym ciągu pracuje, ok. 14% poszukiwało pracy krócej niż 3 miesiące, ok.5% - od 3-6 miesięcy, natomiast ok. 14% respondentów w dalszym ciągu poszukuje pracy.

Praca, którą wykonywali absolwenci w chwili badania: w przypadku ponad 36% respondentów miała związek z ukończonym kierunkiem studiów na AWF, w ok. 23% - praca była częściowo związana z kierunkiem studiów, w ok. 32% praca nie była związana z kierunkiem studiów. Jeśli praca nie ma związku z ukończonym kierunkiem studiów, to najczęściej powodem są zbyt niskie zarobki.

Z danych ELA wynika, że wysokość pensji w dużej mierze zależy od tego, czy przed rozpoczęciem studiów albo w ich trakcie student pracował. Jeżeli łączył pracę z nauką, jego zarobki są o wiele wyższe niż osób, które wchodzi na rynek bez żadnego doświadczenia zawodowego.